

חוששין.

וצפורן שנמצאה נמו, לא אמרן דחיישינן אלא בצפורן לחה, אבל יבשה — עברה דמשתמטא.

ולחה נמו לא אמרן, אלא כשנמצאה רק חדא. אבל תרתי ותלת, חיישינן. והוא, דקיימא הצפרניים הנעוצות בדרא דסיחופיה. כסדר שהן סדורות ביד הארי.

איתמר: רב אמר: אין חוששין לספק דרוסה.

ושמואל אמר: חוששין לספק דרוסה.

ומבאר הגמרא מחלוקתם:

דבולי עלמא סברי, שאם ספק על, האם נכנס הארי בין השוורים, ספק לא על אז — אימא לא על, כיון שהספק הוא אם בכלל נכנס, מעמידים את הבהמות על חזקת כשרות, ותולים שהוא לא נכנס.

ספק על כלבא, שאין לו דרוסה, ספק על שונרא, שיש לו דרוסה — אימא כלבא על, כי מעמידים על חזקת כשרות.⁽⁶¹⁾

ואף אם נכנס הארי, אלא שתיק הארי בשעה שעלה, ואיתוב וישב בינייהו - אימר שלמא שוי. יש אריות שנעשים כ"בני תרבות", ונוהגים בשלום עם בני אדם ובהמות אחרות.

וכן אם הארי קטע רישיה דחד מינייהו, הרי בכך הוא נח מריתחיה, ומעתה אין לחשוש לשאר השוורים.

ואם היה איהו, הארי, קא מעוואי, נוהם,

ואינהו, הבהמות קמקרקרן, בעותי קא מבעותי

אהרדי, גם הארי נבעת מהם, ואין כאן נג-ב דרוסה לכולי עלמא.

כי פליגי, דאיהו קא שתיק, ואינהו קמקרקרן. מר, שמואל, סבר, מעשה של דריסה קא עביד בהו.

ומר, רב, סבר, לא מחמת שדרס קא מקרקרן, אלא רק מחמת בעתותיה הוא דקא עבדן.

אמר אמימר: הלכתא — חוששין לספק דרוסה.

אמר ליה רב אשי לאמימר: האי דרב, דאמר לא חיישינן לספק דרוסה, מאי עבידת לה, ומדוע אין אתה מכריע כמוהו?

אמר ליה: לא שמייע לי! כלומר, לא סבירא לי!

ואי בעית אימא: הדר ביה רב לנבי דשמואל.

דחזא שרקפא, סל מלא עופות, דספק דרוסות הוו, שנכנס הנץ ביניהם, דאתא לקמיה דרב. שדרינהו רב לקמיה דשמואל.

חנקינהו שמואל, ושדנהו בנהרא.

ואי סלקא דעתך לא הדר ביה רב, לישרינהו רב, ואמאי שלחם לשמואל!?

ותמהה הגמרא: אלא מאי אמרת, הדר ביה

61. התוספות במסכת יבמות [לא א] מוכיחים מכאן שבספק טריפה הולכים אחר חזקת

רב, וסבר כשמואל, אם כן, תיקשי, ליסרינהו רב בעצמו! ?

אלא, אין להוכיח מזה ששלח רב לשמואל, שהכריע כמותו. ומה שלא פסק להיתרא, כי אותו מקום אתריה דשמואל הוה, ואין זה ראוי להתיר במקום שהמרא דאתרא אוסר.

והוינן בה: למה לי לשמואל למיחנקינהו? לישרינהו הכי כשהם חיים בנהרא, ויטבעו בנהר! ?

ומשנינן: מפרחן וסלקן, וימצאום ציידים וימכרום לישראל.

ואכתי הוינן בה: אמאי חנקינהו שמואל? ולשהינהו שנים עשר חודש, ואם יחיו הרי זה סימן שלא נדרסו! ?

ומשנינן: אתי בהו לידי תקלה.

ולזכנינהו לעובדי כוכבים?

אתו לזכנינהו לישראל.

וליהחנקינהו, ולישרינהו לאשפה?

ולייטעמין, נישדינהו לכלבים?

אלא, שמואל עביד הכי, שהלך לנהר, כדי לפרסומי מלתא דאיסורא.

ההוא בר אוזוא דהוה בי רב אשי. על לביני קניא, בין קני סוף. נפק, אתא כי ממסמס מלוכלך קועיה צוארו בדמא.

אמר רב אשי: האם לא אמרינן כאשר הספק הוא ספק כלבא ספק שונרא — אימר

כלבא! הבא נמי, ספק קניא פצעו, ספק שונרא דרסו - אימר קניא מחייה, הכהו ולא חתול דרסו.

אמרי בני רבי חייא: דרוסה שאמרו — צריכה בדיקה כנגד בני מעיים.

אמר רב יוסף: הא דבני רבי חייא — כבר פירשה שמואל!

דאמר שמואל משום רבי חנינא בן אנטונינוס: דרוסה שאמרו — צריכה בדיקה כנגד בני מעיים.

בעי אילפא: יש דרוסה לסימנים, אם נדרסה כנגד הסימנים, או אין דרוסה לסימנים? מי אמרינן הסימנים קשים הם, ואין הדריסה משפיעה עליהם. או דילמא גם דריסה כנגד הסימנים חשיב דריסה! ?

אמר רבי זירא: הא דבעי אילפא — כבר פירשה רב חנן בר רבא.

דאמר רב חנן בר רבא אמר רב: דרוסה שאמרו — צריכה בדיקה כנגד בית החלל כולו, ואפילו נדרסה בסימנין.

בעי אילפא: סימנין שנדרדלו — בכמה?

אמר רבי זירא: הא דבעי אילפא — כבר פירשה רבה בר בר חנה.

דאמר רבה בר בר חנה אמר שמואל: סימנים שנדרדלו — ברוכין.

בעי רב אמי: המסמסה, דרסה בירך, שלא כנגד החלל, ונדלדל הבשר לאחר מכן - מהו?

אמר רבי זירא: הא דבעי רב אמי — כבר פירשה רב יהודה.

דאמר רב יהודה אמר רב בדרוסה — עד שיאדים בשר כנגד בני מעיים.

נתמסמם הבשר במקום אחד - רואין אותו כאילו אינו. ואם יש בו טרפות כשניטל כולו, וכגון בצומת הגידין, הרי הוא טרפה. כי כשנתמסמם הבשר הרי הוא כאילו ניטל ממקומו. (62)

היכי דמי "נתמסמם"?

אמר רב הונא בריה דרב יהושע: כל שהרופא גורדו, ומעמידו על בשר חי.

אמר רב אשי: כי הוינן בי רב כהנא, אייתו קמן ההיא ריאה, דכי הוה מיתבי לה, כאשר הושיבו אותה בצורת ישיבה, יתבה שפיר. וכי הוה מדלו לה, כאשר היו תולין אותה, הוה מיתלהא, מתפרקת, ונפלה תילחי תילחי, חתיכות — חתיכות. וטריפנא לה מדרב הונא בריה דרב יהושע, דאמר, כל שהרופא גורדו נקרא "המססה". וחתיכות אלו העומדות ליפול, נחשבות כאילו ניטלו מהריאה, ונמצא שחסרה הריאה.

רב נחמן אמר: נדרסה בקוץ — עד שתינקב לחלל הבהמה אין לחוש. אבל משהגיע הקוץ לחלל הבהמה, יש לחוש שמא ניקב את האיברים שבתוך החלל.

בדרוסה — משיאדים בשר כנגד בני מעיים.

רב זביד מתני הכי: בדרוסה — משיאדים בשר כנגד בני מעיים.

נדרסה בסימנים - עד שיאדימו סימנים עצמם.

אמר רב פפי: בעי רב ביבי בר אבוי:

הרי שנינו, וושט, נקובתו במשהו. לכן א-ד דרוסתו נמי פשיטא לי שהיא במשהו.

קנה — נקובתו בכאיסר. דרוסתו — בכמה צריכה להאדים?

בתר דבעיא, הדר פשטה: אחד זה, וושט, ואחד זה, קנה — דרוסתו היא במשהו.

מאי טעמא?

רואים אותו כאילו אינו. ואם כן קשה, מה מסתפקת הגמרא שם?

ומבארים שם התוספות, שדברי הגמרא כאן נאמרו רק בכגון בשר הריאה או גידים, שחסרון הבשר בהם מטריף, ולכן מחמירין בדין בשרם, שאם נתמסמם הריהו כאילו אינו. אולם להלן, אין חסרון הבשר כשלעצמו מטריף, אלא השבר שבעצם הוא שמטריף, ועד כמה שכל תפקידו של הבשר הוא להגן על העצם, יתכן שאף בשר שנתמסמם מגין.

אך הר"ן מבאר שאין זה ספק שמעמידים בו על החזקה, אלא ודאי הוא שתולים בכלב ולא בחתול. ובשם הרא"ה הביא הר"ן שאין לתלות בדריסת החתול, כי דריסה מילתא אחריתא היא. והיינו, כיון שיש כאן נקב, אין לנו לתלות בארס החתול, שהוא דבר שאינו לפנינו, בשעה שיש לנו נקב, שהוא בפנינו.

62. לקמן עז א דנה הגמרא בשאלה אם היה הבשר החופה את רוב העצם מתמסמם, נרקב, מהו? ואילו כאן מבואר שאם נתמסמם הבשר